

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZLE ELEKTRONİK SOHBETLER

SLOVAKYA

ÜLKE SUNUMU

NİHAN ODABAŞI ŞANSEVER
BRATISLAVA TİCARET MÜŞAVİRİ

25.02.2021

SUNUM İÇERİĞİ

- Genel Bilgi
- Temel Ekonomik Göstergeler
- İkili Anlaşmalar
- Slovakya'nın Dış Ticaret Yapısı
- Türkiye-Slovakya İkili Dış Ticareti
- Slovakya İş Ortamı, Mevzuat ve Uygulamalar
- Slovakya'daki Yabancı Yatırımlar
- Slovakya Yatırım Teşvik Sistemi
- Covid-19 Kapsamında Alınan Önlemler
- Covid-19 Kapsamındaki Devlet Destekleri
- Covid-19 Sonrası Slovakya'ya İhracat Potansiyeli Analizi
- Slovakya Pazarına Giriş ve İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler ve Ülkede Dikkat Edilmesi Gereken Önemli Sorunlar
- Müşavirliğimiz Faaliyetleri
- Takip Edilmesinde Fayda Görülen Web Siteleri

Genel Bilgi

- Orta Avrupa Ülkesi (Yüzölçümü:49.035 km²)
- Nüfus: 5,5 milyon
- Slovak Cumhuriyeti (1 Ocak 1993)
- AB üyesi (1 Mayıs 2004) (€ 2009)
- Yönetim Biçimi: Parlamenter Cumhuriyet
- OECD, NATO, DTÖ, AGİT üyesi
- Visegrad Group (V4)
- V4 ülkeleri içinde Türk nüfusunun en az olduğu ülke (600 kişi civarı)

Temel Ekonomik Göstergeler

SLOVAKYA	2018	2019	2019/2018 % Değişim	2020	2020/2019 % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar -Milyar €)	89,5	93,9	4,9	90,7*	-3,4
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	3,8	2,3	-39,5	-5,8*	-352,2
Kişi Başına Düşen GSYİH (cari fiyatlar €)	16.440	17.210	4,7	NA	NA
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	2,5	2,7	8,0	1,9	-29,6
İstihdam (milyon kişi)	2,57	2,58	0,7	2,53*	-2,0
İşsizlik Oranı (%)	6,5	5,8	-10,8	6,8*	17,2
Cari İşlemler Dengesi (milyon €)	-1.973	-2.547	29,1	-306,6***	-88,0
İhracat (Milyar €)	79,1	80,3	1,5	75,5**	-6,0
İthalat (Milyar €)	76,8	79,3	3,2	72,8**	-8,2

* Slovakya Maliye Bakanlığı Makroekonomik Tahminleri

** 2020 Aralık ayı geçici verilerine göre hesaplanmıştır.

*** Eurostat aylık istatistiklerinin toplamı alınarak hesaplanmıştır.

Kaynak: Slovakya İstatistik Ofisi, Slovakya Merkez Bankası, Slovakya Maliye Bakanlığı

İkili Anlaşmalar

Ekonomik İşbirliği Anlaşması: 16 Mart 2007 (Ankara)
KEK 1. Dönem Toplantısı: 12-13 Mayıs 2008 (Bratislava)
2. Dönem Toplantısı: 6-7 Kasım 2012 (Ankara)
3. Dönem Toplantısı: (Hazırlık aşamasında)

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
İktisadi, Sınai, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşması	1976
Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması	1997
Hava Ulaştırma Anlaşması	1997
Bayındırlık Bakanlıkları Arasında İşbirliği Protokolü	1998
Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması	2000
Turizm İşbirliği Anlaşması	2002
Karayolu Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşması	2014

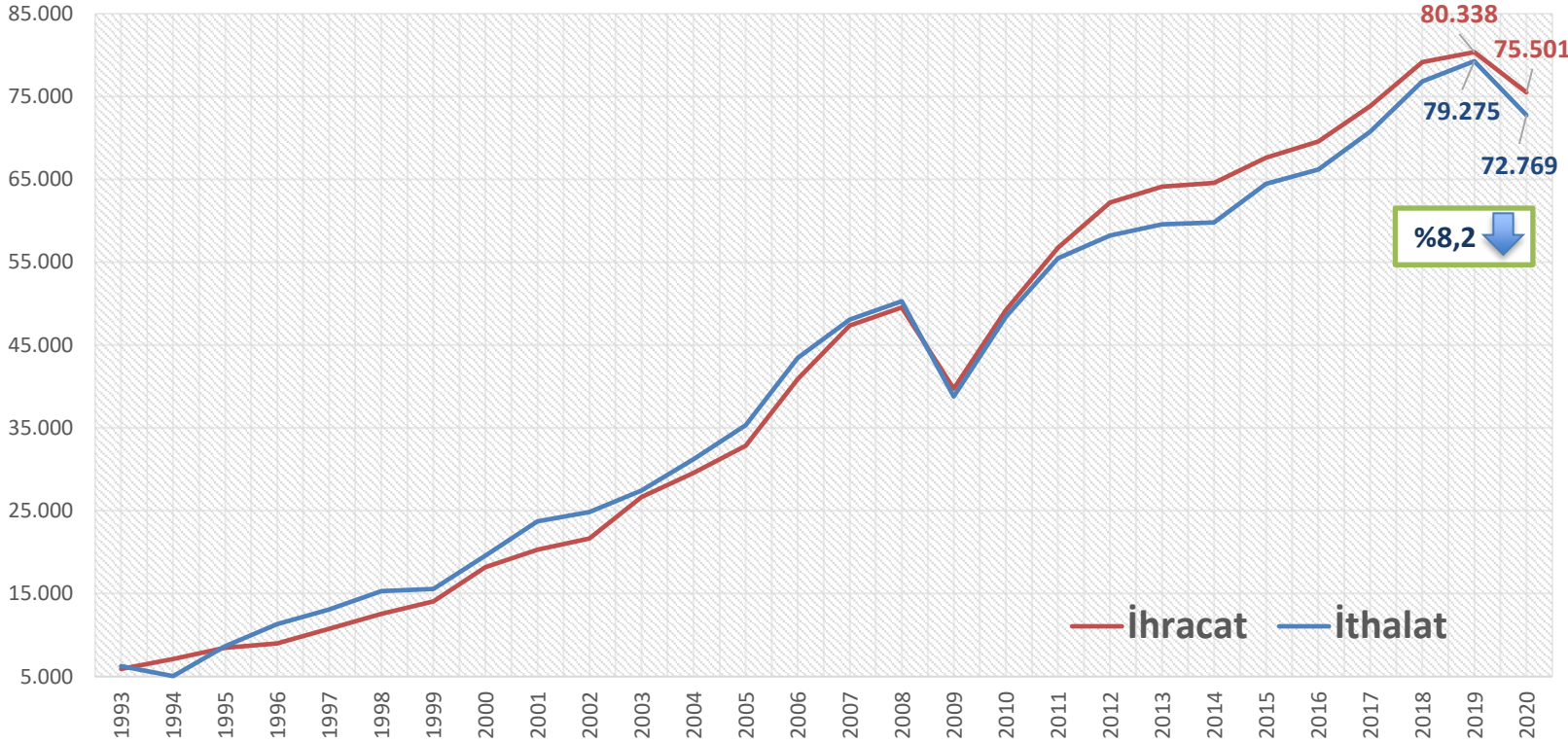

Slovakya'nın Dış Ticaret Yapısı

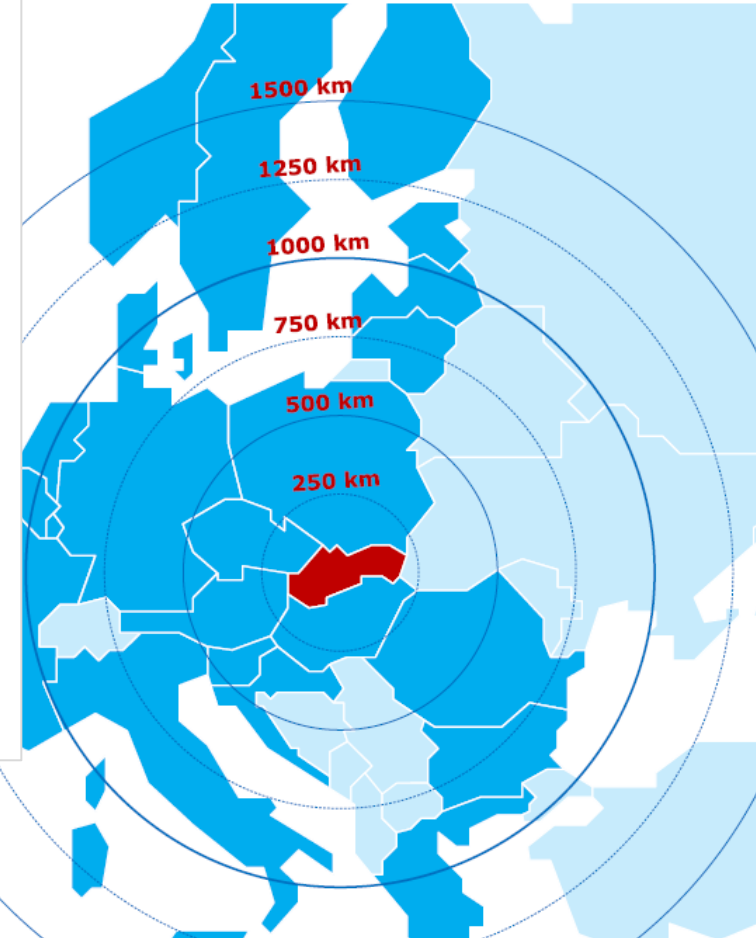
Slovakya'nın Yıllar İtibariyle Dış Ticareti, milyar avro

%6 ↓

%8,2 ↓

— ihracat — ithalat

* 2020 yılı geçici dış ticaret istatistikleridir.

Kaynak: Slovakya İstatistik Ofisi, Slovakya Merkez Bankası

Slovakya'nın Sektörel İhracatı, milyon avro

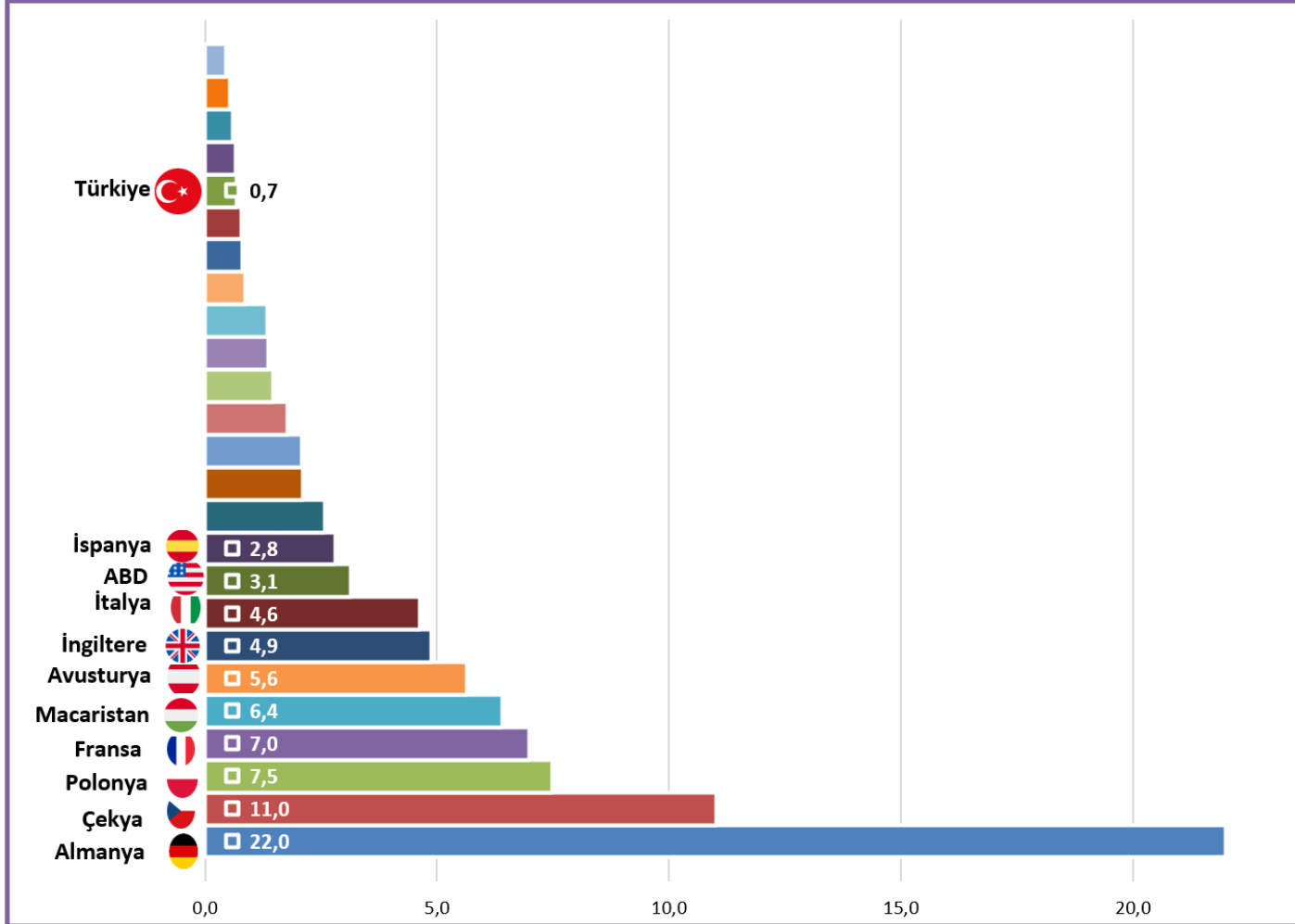
İHRACAT	YILLIK			OCAK - KASIM		
	2018	2019	2019/2018 % Değişim	2019	2020	2020/2019 % Değişim
CANLI HAYVANLAR VE HAYVANSAL ÜRÜNLER	624	625	0,1	571	504	-11,8
BİTKİSEL ÜRÜNLER	934	950	1,7	873	958	9,7
HAYVANSAL VE BİTKİSEL KATI VE SIVI YAĞLAR, BİTKİSEL MUMLAR	83	54	-34,9	50	98	96,3
GIDA SANAYİİ MÜSTAHZARLARI, İÇECEKLER, TÜTÜN	1.216	1.358	11,7	1.255	1.313	4,7
MİNERAL ÜRÜNLER	2.704	2.656	-1,8	2.427	1.977	-18,6
KİMYA SANAYİİ VE BUNA BAĞLI SANAYİİ ÜRÜNLERİ	2.036	2.072	1,7	1.920	1.811	-5,7
PLASTİK VE PLASTİK ÜRÜNLERİ; KAUÇUK VE KAUÇUK ÜRÜNLERİ	4.629	4.424	-4,4	4.177	3.708	-11,2
DERİLER, POSTLAR, KÜRKLER VE MAMUL EŞYA, SEYAHAT EŞYASI	326	254	-22,1	237	193	-18,8
AĞAÇ VE AHŞAP EŞYA; ODUN KÖMÜRÜ; MANTAR VE MANTARDAN MAMUL EŞYA	913	899	-1,5	846	789	-6,8
KAĞIT, KARTON VE MAMULLERİ	1.227	1.203	-2,0	1.122	1.022	-8,9
TEKSTİL VE HAZIR GİYİM	1.677	1.778	6,0	1.666	1.361	-18,3
AYAKKABILAR, BAŞLIKLAR,ŞEMSIYELER, BASTONLAR	1.052	999	-5,1	945	830	-12,1
TAŞ, ALÇI, ÇİMENTO, SERAMİK MAMULLERİ; CAM VEYA CAM EŞYA	805	817	1,4	763	707	-7,3
İNCİLER, KIYMETLİ VEYA YARI KIYMETLİ TAŞLAR, KIYMETLİ METALLER, METAL PARALAR	267	295	10,8	268	146	-45,5
ADİ METALLER VE ADİ METALLERDEN EŞYA	8.150	7.527	-7,6	7.085	5.919	-16,5
ELEKTRİKLİ VE ELEKTRİKSİZ MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALARI	24.752	24.642	-0,4	22.837	20.985	-8,1
NAKİL VASITALARI	24.264	26.407	8,8	24.409	23.856	-2,3
OPTİK ALET VE CİHAZLAR, TIBBİ VEYA CERRAHİ ALET VE CİHAZLAR	881	881	-0,0	807	730	-9,6
SİLAHLAR VE MÜHİMMAT, AKSAM VE PARÇALARI	96	95	-1,8	82	85	3,0
MUHTELİF MAMUL EŞYA	2.475	2.368	-4,3	2.192	1.989	-9,3
SANAT ESERLERİ, ANTİKALAR	1	3	114,3	3	1	-73,6
DİĞERLERİ	30	31	2,3	28	28	-1,6
TOPLAM	79.145	80.338	1,5	74.565	69.008	-7,5

Kaynak: Slovakya İstatistik Ofisi

* Ürün sınıflaması: Armonize Sistem (HS) Kısımları

Slovakya'nın İhracatında İlk 25 Ülke, 2019, % Pay

Slovakya ihracatının %75'ini 10 ülkeye yapmaktadır.

Slovakya'nın 2019 yılı ihracatında
21. sıradayız.

2020 Ocak-Kasım döneminde
18. sıradayız.

Slovakya'nın Sektörel İthalatı, milyon avro

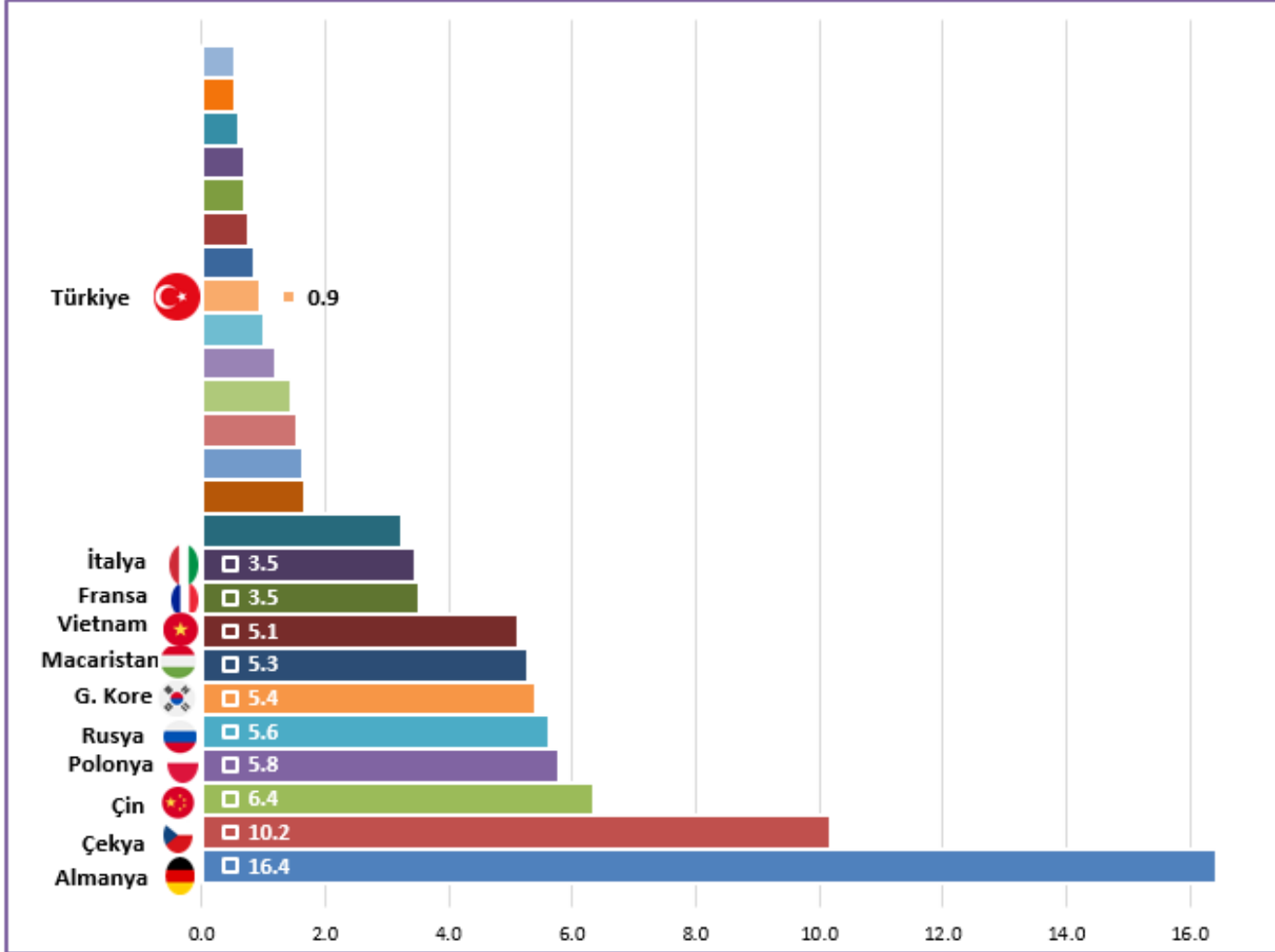
İTHALAT	YILLIK			OCAK - KASIM		
	2018	2019	2019/2018 % Değişim	2019	2020	2020/2019 % Değişim
CANLI HAYVANLAR VE HAYVANSAL ÜRÜNLER	1.094	1.168	6,7	1.065	1.043	-2,0
BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.073	1.148	7,0	1.053	1.053	0,0
HAYVANSAL VE BİTKİSEL KATI VE SIVI YAĞLAR, BİTKİSEL MUMLAR	165	156	-5,2	145	152	5,1
GIDA SANAYİİ MÜSTAHZARLARI, İÇECEKLER, TÜTÜN	2.154	2.300	6,8	2.120	2.175	2,6
MİNERAL ÜRÜNLER	7.039	6.815	-3,2	6.250	4.727	-24,4
KİMYA SANAYİİ VE BUNA BAĞLI SANAYİİ ÜRÜNLERİ	4.647	4.713	1,4	4.356	4.488	3,0
PLASTİK VE PLASTİK ÜRÜNLERİ; KAÜÇUK VE KAÜÇUK ÜRÜNLERİ	4.615	4.627	0,3	4.355	3.801	-12,7
DERİLER, POSTLAR, KÜRKLER VE MAMUL EŞYA, SEYAHAT EŞYASI	416	351	-15,6	324	244	-24,6
AĞAÇ VE AHŞAP EŞYA; ODUN KÖMÜRÜ; MANTAR VE MANTARDAN MAMUL EŞYA	568	606	6,7	567	543	-4,1
KAĞIT, KARTON VE MAMULLERİ	972	958	-1,4	885	832	-6,0
TEKSTİL VE HAZIR GİYİM	2.121	2.358	11,2	2.195	1.936	-11,8
AYAKKABILAR, BAŞLIKLAR,ŞEMSİYELER, BASTONLAR	895	920	2,7	862	739	-14,4
TAŞ, ALÇI, ÇİMENTO, SERAMİK MAMULLERİ; CAM VEYA CAM EŞYA	969	1.014	4,7	955	804	-15,8
İNCİLER, KIYMETLİ VEYA YARI KIYMETLİ TAŞLAR, KIYMETLİ METALLER, METAL PARALAR	288	286	-0,5	263	193	-26,8
ADİ METALLER VE ADİ METALLERDEN EŞYA	7.589	7.247	-4,5	6.826	5.898	-13,6
ELEKTRİKLİ VE ELEKTRİKSİZ MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALARI	25.450	26.245	3,1	24.260	22.420	-7,6
NAKİL VASITALARI	12.540	13.906	10,9	12.904	11.296	-12,5
OPTİK ALET VE CİHAZLAR, TIBBİ VEYA CERRAHİ ALET VE CİHAZLAR	1.574	1.473	-6,4	1.350	1.213	-10,1
SİLAHLAR VE MÜHİMMAT, AKSAM VE PARÇALARI	60	53	-12,1	50	39	-21,5
MUHTELİF MAMUL EŞYA	2.517	2.838	12,8	2.625	2.142	-18,4
SANAT ESERLERİ, ANTİKALAR	2	2	-21,1	1	1	-46,0
DİĞERLERİ	89	93	4,7	86	697	713,0
TOPLAM	76.835	79.275	3,2	73.496	66.435	-9,6

Kaynak: Slovakya İstatistik Ofisi

* Ürün sınıflaması: Armonize Sistem (HS) Kısımları

Slovakya'nın İthalatında İlk 25 Ülke, 2019, % Pay

Slovakya ithalatının %67'sini 10 ülkeden yapmaktadır.

Slovakya'nın 2019 yılı ithalatında 18. sıradayız.

2020 Ocak-Kasım döneminde 19. sıradayız.

Türkiye-Slovakya Dış Ticaretinin Yapısı

(milyon dolar)	İhracat	Değişim (%)	İthalat	Değişim (%)	Denge	Değişim (%)	Hacim	Değişim (%)
2013	462,8	-	1.116,2	-	-653,4	-	1.579,1	-
2014	528,5	14,2	942,5	-15,6	-414,1	-36,6	1.471,0	-6,8
2015	557,3	5,5	889,9	-5,6	-332,6	-19,7	1.447,2	-1,6
2016	404,9	-27,3	972,2	9,2	-567,3	70,6	1.377,1	-4,8
2017	405,4	0,1	917,7	-5,6	-512,3	-9,7	1.323,0	-3,9
2018	552,6	36,3	798,5	-13,0	-245,9	-52,0	1.351,1	2,1
2019	598,8	8,4	771,6	-3,4	-172,7	-29,7	1.370,4	1,4
2020	549,3	-8,3	977,1	26,6	-427,8	147,6	1.526,4	11,4

Kaynak: TÜİK, Hesaplama Yöntemi: Genel Ticaret Sistemi (GTS)

- Ülkemizin Slovakya ile ticaretinde, ülkemiz aleyhine bir denge söz konusudur.

Slovakya'nın İthalatında Türkiye'nin Yeri

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Slovakya'nın Türkiye'den İthalatı (milyon avro)	385,7	357,7	378,7	385,7	462,5	483,3	499,1	512,6	688,1	742,3	541,6
Slovakya'nın Toplam İthalatı (milyon avro)	48.438	55.465	58.201	59.561	59.793	64.447	66.188	70.778	76.835	79.275	66.435
Slovakya'nın İthalatında Türkiye'nin Payı (%)	0,80	0,64	0,65	0,65	0,77	0,75	0,75	0,72	0,90	0,94	0,82
Slovakya'nın İthalatında Türkiye'nin Sıralaması	19	20	21	22	22	20	22	22	20	18	19

Slovakya'nın İhracatında Türkiye'nin Yeri

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Slovakya'nın Türkiye'ye İhracatı (milyon avro)	834,2	767,5	850,0	997,6	787,6	816,3	847,4	733,7	550,2	543,1	663,3
Slovakya'nın Toplam İhracatı (milyon avro)	49.252	56.755	62.202	64.131	64.565	67.607	69.555	73.852	79.145	80.338	69.008
Slovakya'nın İhracatında Türkiye'nin Payı (%)	1,69	1,35	1,37	1,56	1,22	1,21	1,22	0,99	0,70	0,68	0,96
Slovakya'nın İhracatında Türkiye'nin Sıralaması	15	17	17	17	18	18	18	18	21	21	18

Kaynak: Slovakya İstatistik Ofisi

* 2020 Ocak-Kasım

- Slovakya istatistiklerine göre, 2018 ve 2019 yılları haricinde Türkiye Slovakya'ya karşı sürekli olarak dış ticaret açığı vermiştir.

Türkiye'nin Slovakya'ya İhracatında İlk 20 Fasil (milyon dolar)

Sıra	Fasil	Fasil Adı	2019	2020	Değişim (2020/2019, %)
1	61	ÖRME GİYİM EŞYASI VE AKSESUARI	97,5	86,5	-11,4
2	87	MOTORLU KARA TAŞITLARI, TRAKTÖRLER, BİSİKLETLER, AKSAM, PARÇA, AKSESUARI	77,0	59,7	-22,5
3	84	KAZANLAR, MAKİNALAR, MEKANİK CİHAZLAR VE ALETLER, BUNLARIN AKSAM VE	56,1	57,2	1,9
4	74	BAKIR VE BAKIRDAN EŞYA	39,9	40,6	1,7
5	62	ÖRÜLMEMİŞ GİYİM EŞYASI VE AKSESUARI	31,1	36,2	16,1
6	73	DEMİR VEYA ÇELİKTE EŞYA	54,0	33,6	-37,8
7	40	KAUÇUK VE KAUCUKTAN EŞYA	31,9	30,0	-6,0
8	76	ALÜMİNYUM VE ALÜMİNYUMDAN EŞYA	39,7	29,2	-26,6
9	85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR, TELEVİZYON GÖRÜNTÜ-SES KAYDETME-VERME CİHAZLARI,AKSAM,PARÇA	21,2	22,7	7,0
10	63	DOKUNABİLİR MADDELERDEN HAZIR EŞYA, TAKIMLAR, KULLANILMIŞ GİYİM VE DOKUNMUŞ DİĞER EŞYA	9,1	18,6	103,7
11	39	PLASTİKLER VE MAMULLERİ	14,6	15,2	4,0
12	83	ADİ METALLERDEN ÇEŞİTLİ EŞYA	9,9	10,3	4,2
13	94	MOBİLYALAR, YATAK TAKIMLARI, AYDINLATMA CİHAZLARI	7,3	9,3	27,6
14	8	YENİLEN MEYVELER VE SERT KABUKLU MEYVELER	6,1	7,4	21,3
15	60	ÖRME EŞYA	7,3	6,7	-7,3
16	28	İNORGANİK KİMYASALLAR, KIYMETLİ METAL	8,3	6,6	-19,8
17	30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	6,2	6,4	3,3
18	20	SEBZELER, MEYVELER, SERT KABUKLU MEYVELER VE BİTKİLERİN KISIMLARINDAN ELDE EDİLEN MÜSTAHZARLAR	4,5	6,1	35,7
19	64	AYAKKABILAR	7,8	6,1	-21,1
20	52	PAMUK, PAMUK İPLİĞİ VE PAMUKLU MENSUCAT	8,1	5,3	-34,7
Liste Toplamı			537,6	493,5	-8,2
Genel Toplam			598,8	549,3	-8,3

Kaynak: TÜİK, Hesaplama Yöntemi: Genel Ticaret Sistemi (GTS)

Türkiye'nin Slovakya'dan İthalatında İlk 20 Fasil (milyon dolar)

Sıra	Fasil	Fasil Adı	2019	2020	Değişim (2020/2019, %)
1	87	MOTORLU KARA TAŞITLARI, TRAKTÖRLER, BİSİKLETLER, BUNLARIN AKSAM, PARÇA, AKSESUARI	168,4	331,0	96,5
2	84	KAZANLAR, MAKİNALAR, MEKANİK CİHAZLAR VE ALETLER, BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI	183,4	220,8	20,4
3	85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR, TELEVİZYON GÖRÜNTÜ-SES KAYDETME-VERME CİHAZLARI,AKSAM,PARÇA	101,1	98,2	-2,8
4	40	KAUÇUK VE KAUCUKTAN EŞYA	96,9	95,8	-1,1
5	90	OPTİK, FOTOĞRAF, SİNEMA, ÖLÇÜ, KONTROL, AYAR, TIBBİ, CERRAHİ ALET VE CİHAZLAR, AKSAM, PARÇA	27,8	32,2	15,6
6	72	DEMİR VE ÇELİK	33,1	30,9	-6,6
7	33	UÇUCU YAĞLAR VE REZİNOİTLER, PARFÜMERİ, KOZMETİK VEYA TUVALET MÜSTAHZARLARI	15,1	22,0	45,5
8	48	KAĞIT VE KARTON, KAĞITTAN VEYA KARTONDAN EŞYA	27,3	18,8	-31,0
9	73	DEMİR VEYA ÇELİKTE EŞYA	14,8	18,1	22,5
10	39	PLASTİKLER VE MAMULLERİ	12,9	15,4	19,3
11	1	CANLI HAYVANLAR	20,5	14,9	-27,6
12	94	MOBİLYALAR, YATAK TAKIMLARI, AYDINLATMA CİHAZLARI, IŞIKLI TABELALAR VB., PREFABRİK YAPILAR	7,1	10,1	42,9
13	70	CAM VE CAM EŞYA	8,9	9,4	6,1
14	42	DERİ-SARACİYE EŞYASI, EYER-KOŞUM TAKIMLARI, SEYAHAT EŞYASI, EL ÇANTALARI VB	0,7	7,8	1.070,6
15	83	ADİ METALLERDEN ÇEŞİTLİ EŞYA	7,9	5,8	-26,8
16	34	SABUNLAR, YÜZEY-AKTİF ORGANİK MADDELER, YIKAMA-YAĞLAMA MÜSTAHZARLARI	3,9	4,6	17,7
17	64	AYAKKABILAR	3,5	4,0	15,1
18	76	ALÜMİNYUM VE ALÜMİNYUMDAN EŞYA	1,9	3,1	65,8
19	32	DEBAGATTE VE BOYACILIKTA KULLANILAN HÜLASALAR, BOYALAR, PIGMENTLER, MÜREKKEPLER, VB.	2,9	2,9	-1,1
20	29	ORGANİK KİMYASAL ÜRÜNLER	2,9	2,8	-3,4
Liste Toplamı			740,8	948,5	28,0
Genel Toplam			771,6	977,1	26,6

Kaynak: TÜİK, Hesaplama Yöntemi: Genel Ticaret Sistemi (GTS)

Türkiye'nin Slovakya'ya Yönelik İhracatının Geliştirilmesi İçin Potansiyel Ürünler ve Sektörler

MAL TİCARETİ	<ul style="list-style-type: none">• Elektrikli makineler ve kablolar• Mobilya• Elektronik• Otomotiv ana ve yan sanayi• Demir çelik• İnşaat malzemeleri• Kauçuk eşya• İş ve maden makineleri• Isıtma soğutma sistemleri• Ayakkabı• Cam• Ambalaj malzemeleri• Kağıt ve karton ürünler• Beyaz eşya• Yaş / kuru meyve ve sebze
HİZMET TİCARETİ	<ul style="list-style-type: none">• Sağlık Sektörü: Hastane (Yap İşlet Devret Modeli), tıbbi cihaz temini vb.• Turizm sektörü: SPA tedavi tesislerinin ve tarihi binaların renovasyonu• Enerji sektörü: Yenilenebilir enerji, nükleer enerji• İnşaat Sektörü: Karayolu, demiryolu, vb. altyapı projeleri, konut, hastane, köprülerin renovasyonu, vb.• Bilgi ve İletişim Teknolojileri (IT) Sektörü: Ar-Ge projeleri destekleri

Slovakya İş Ortamı, Mevzuat ve Uygulamalar

Vergi Sistemi

- Kurumlar vergisi oranı 2017 yılı başından itibaren sabit **%21**, emlak vergisi **%1,05**, faiz geliri vergisi **%19**
- Yıllık cirosu 49.790 avrodan az olan firmalar ve serbest meslek erbapları için kurumlar vergisi oranı ~~%21~~ **%15** (1 Ocak 2021)
- KDV oranı **%20** (Kitaplar, bazı yiyecekler, bazı tıbbi cihazlar, konaklama hizmetleri, vb. **%10**)
- Vergiye tabi sermaye üzerindeki oran **%23**, şahıs üzerindeki gelir vergisi kademeli olarak **%19** ve **%25**
- ÖTV: Madeni yağ, alkollü içecekler, tütün ürünleri, elektrik, kömür ve doğalgaz

Sigorta Türü	İşveren Payı	İşgören Payı	Tek Girişimci
Sosyal Güvenlik Sigortası	%25,2	%9,4	%33,15
Sağlık Sigortası	%10	%4	%14
Toplam	%35,2	%13,4	%47,15

Asgari ücret: **623 avro**, saatlik **3,58 avro**
Ortalama ücret: **1.096 avro** (2020 Q1-Q3)

(Haftalık 40 saat çalışma)

Şirket Kurulumu

- ✓ Ticaret lisansı – Ticaret Lisans Ofisi (3 gün, 5 avro)
- ✓ Geçici oturma izni başvurusu
- ✓ Kurulacak şirket türünün belirlenmesi
- ✓ Minimum kayıtlı sermaye: Limited Şirket 5.000 avro, Anonim Şirket 25.000 avro
- ✓ Ticari kayıt başvurusu – İlgili Ticaret Sicil Mahkemesi (5 gün, 150 – 750 avro)
- ✓ Bankada şirket hesabı açılması
- ✓ Vergi kaydı – Vergi İdaresi

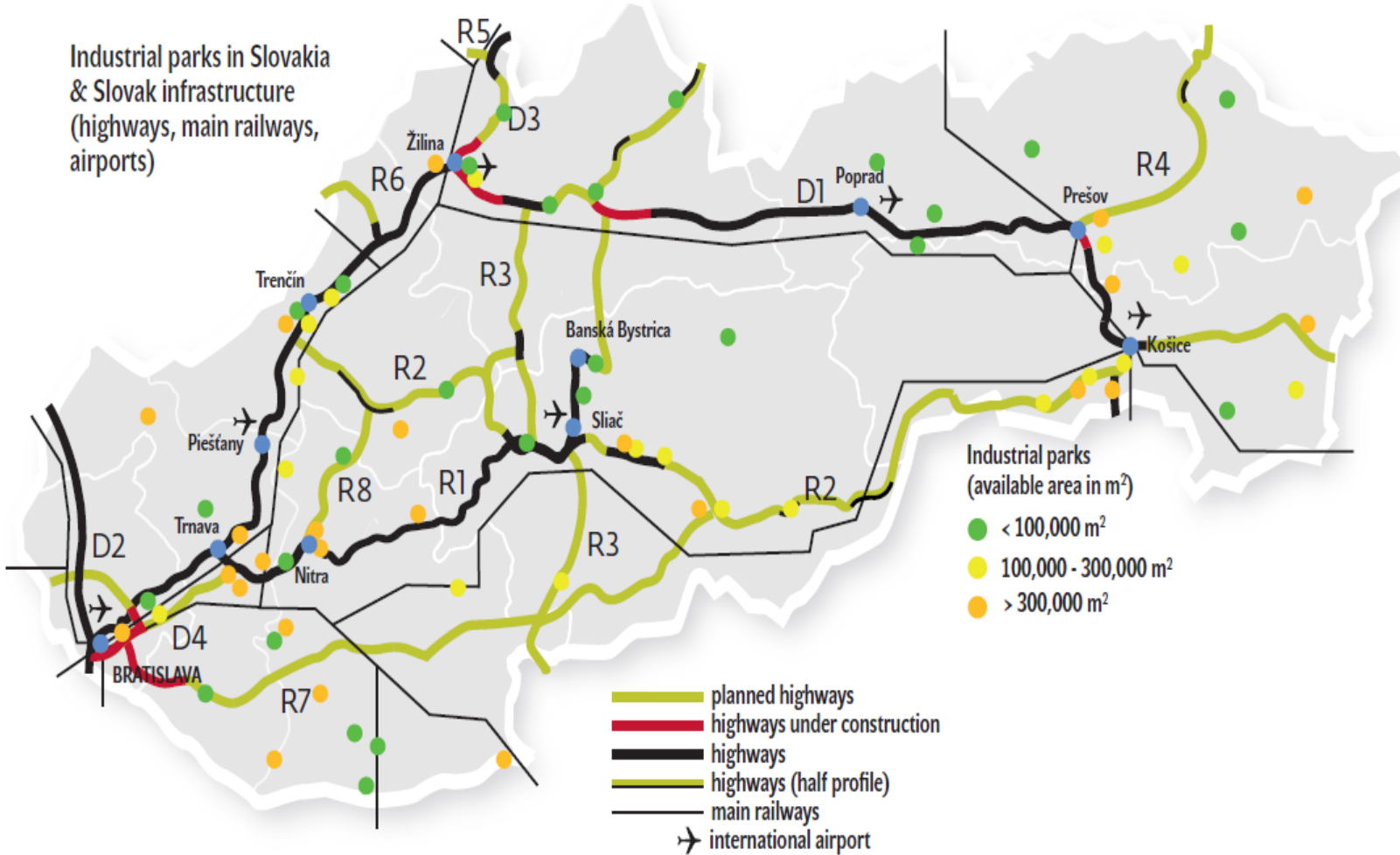
Not: Hukuki danışmanlık hizmeti alınmasında fayda görülmektedir.

(Limited: 250-500 avro, Anonim: 1.500-2.000 avro)

Neden Slovakya'ya Yatırım??

Industrial parks in Slovakia
& Slovak infrastructure
(highways, main railways,
airports)

Avrupa'nın merkezinde stratejik coğrafi konumu ve yüksek ihracat potansiyeli

Avrupa'nın en güvenilir ve istikrarlı ülkelerinden birisi (Eurostat: AB'de 3.)

CEE bölgesinde 2009 yılından bu yana avro kullanmakta olan az sayıda ülkeden birisi

İşgücü maliyet avantajı, kalifiye işgücü

CEE'de en yüksek işgücü verimliliğine sahip ülke

AB'deki ihracat odaklı, dışa açık ekonomilerden birisi

Slovakya hükümeti tarafından yatırım teşvik sistemi kapsamında sunulan finansal destekler ve Ar-Ge faaliyetlerine yönelik özel vergi avantajları

Slovakya'daki Yabancı Yatırımlar

Slovakya tarafından sağlanan yatırım yardımları

- Gelir vergisi indirimi
- Nakit yardım
- Yeni yaratılan işlere yönelik destek
- İndirimli fiyata gayrimenkul kiralanması / satılması

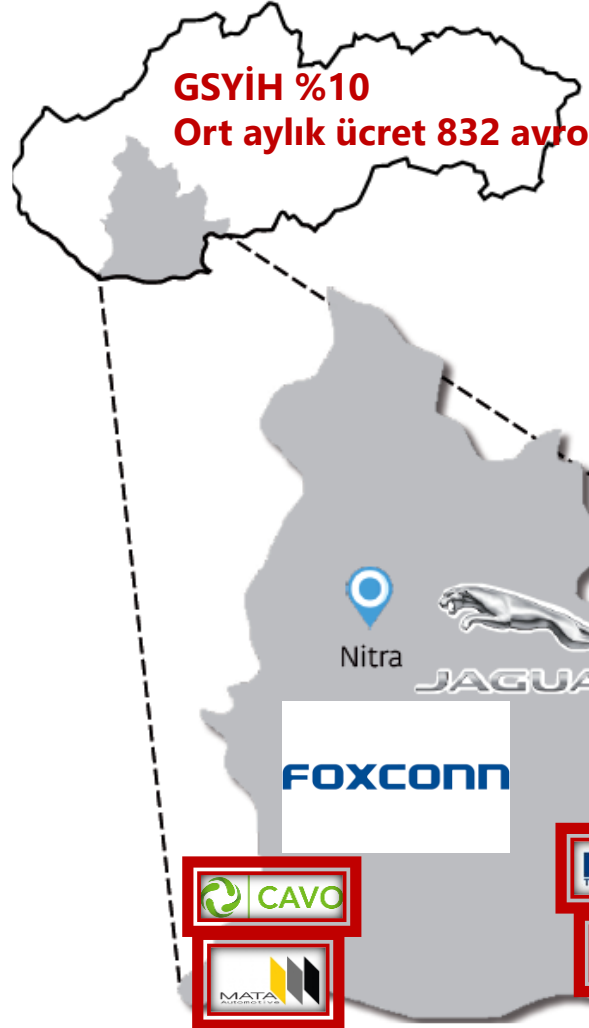
T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Slovakya'daki Yabancı Yatırımlar

Bratislava region

Nitra region

Trnava region

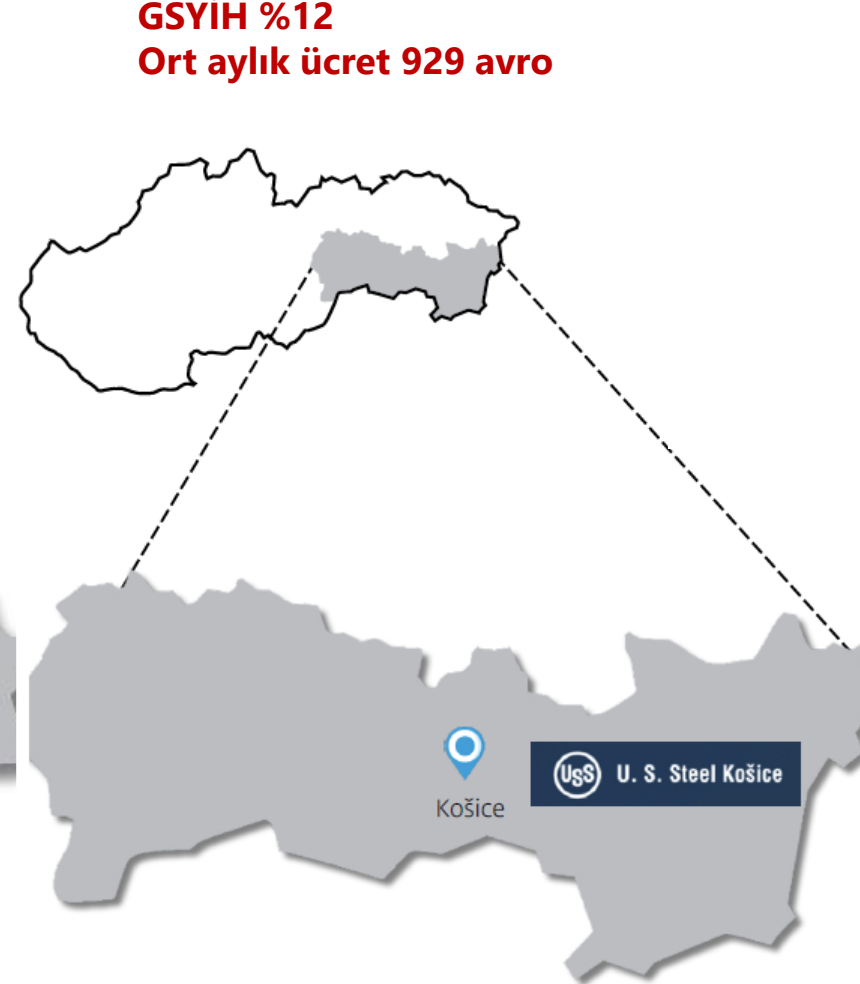
T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Slovakya'daki Yabancı Yatırımlar

Trenčín region

Žilina region

Košice region

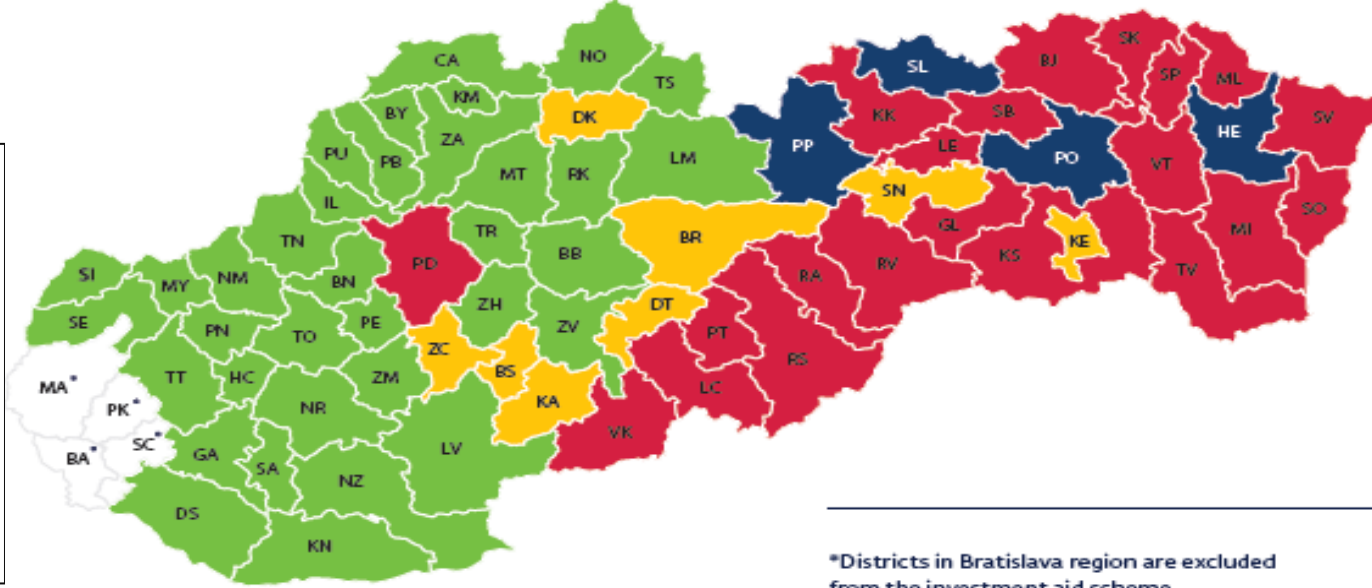

Slovakya Yatırım Teşvik Sistemi

1. Sanayi Üretimi Projeleri

- Yatırımcı KOBİ ise, minimum yatırım miktarı ve yeni yaratılan iş sayısı şartları yarı yarıya düşürülür.
- Nakit yardıma başvurulması halinde asgari yatırım tutarı, her bir bölgede sektörel özelliklere sahip projelerin önceliğine göre değişmektedir.

*Districts in Bratislava region are excluded from the investment aid scheme

İşsizlik Oranı	Yatırımlarda yeni teknolojilerin min. payı	Min yatırım miktarı	Min yatırım miktarı	Min yatırım miktarı/ Min yeni oluşturulmuş işler	Min yatırım miktarı
		Hibe (nakit, €)**	Vergi İndirimi, muafiyeti	Yeni yaratılan işlere yönelik destek	Kamuya veya belediyeye ait mülk transferinde düşük fiyat verme
A: Ortalamanın altında	%60	Sadece öncelikli bölgeler	3 milyon €	n/a	3 milyon €
B: Ortalamanın üstünde	%50	15 milyon €	1,5 milyon €	1,5 milyon €/200	1,5 milyon €
C: Ortalamanın %35 ve daha fazla üstünde	%40	10 milyon €	0,75 milyon €	0,75 milyon €/100	0,75 milyon €
D: En az gelişmiş bölgeler	%30	0,5 milyon €	0,1 milyon €	0,1 milyon €/20	0,1 milyon €

2. Teknoloji Merkezleri

Proje sektörel özellikleri	Min. yeni yaratılan iş sayısı	Bölgedeki ortalama maaş (minimum katları)*	Minimum yatırım miktarı			
			Hibe (nakit, €)	Vergi indirim, muafiyeti	Yeni yaratılan işlere yönelik destek	Kamuya veya belediye ait mülk transferinde düşük fiyat verme
Öncelikli bölgeler	5	2,0	100.000 €	50.000 €	50.000 €	50.000 €
Diğer bölgeler	10	1,7	200.000 €	100.000 €	100.000 €	100.000 €

3. Ticari Hizmet Merkezleri

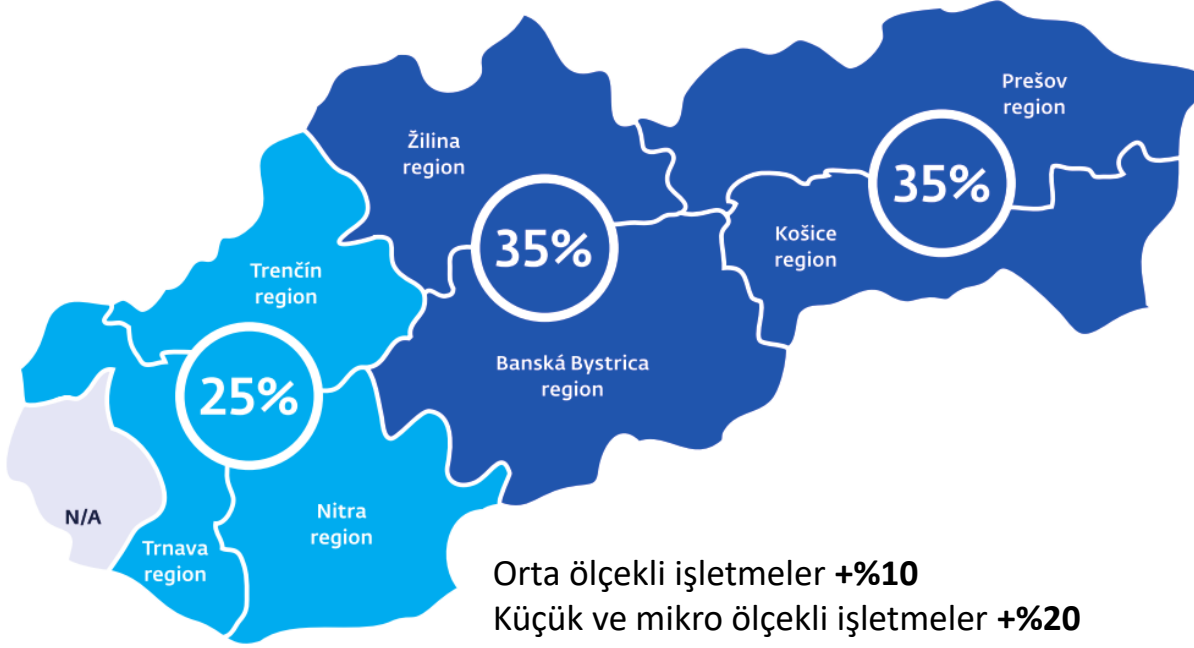
Proje sektörel özellikleri	Min. yeni yaratılan iş sayısı	Bölgedeki ortalama maaş (minimum katları)*	Minimum Yatırım miktarı			
			Hibe (nakit, €)	Vergi indirim, muafiyeti	Yeni yaratılan işlere yönelik destek	Kamuya veya belediye ait mülk transferinde düşük fiyat verme
Öncelikli bölgeler	10	1,8	100.000 €	0 €	0 €	0 €
Diğer bölgeler	25	1,5	n/a	0 €	0 €	0 €

* Koşul, 2021 ve 2022 yılları için otomatik olarak yerine getirilmiş kabul edilmektedir. Koşice I-IV ilçelerinde, en düşük ortalama maaş referans alınmaktadır.

Yatırım Teşvik Sisteminde Öncelikli Alanlar

Maksimum Yatırım Yardımı

Sanayi üretimi ve teknoloji merkezlerinde

- Gıda ürünleri imalatı
- Kimyasal ürünlerin imalatı
- Temel eczacılık ürünleri imalatı
- Bilgisayar, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
- Elektrikli ekipman imalatı
- Makine ve ekipman imalatı
- Motorlu taşıtlar, römork ve yarı römork imalatı
- Diğer ulaşım araçlarının imalatı

Ticari hizmet merkezi projelerinde

- Şirket yönetimi
- Finans
- Bilgi teknolojisi (IT)

Covid-19 Kapsamında Alınan Önlemler

12 Mart 2020 - OHAL ilanı, sınırların yolcu trafiğine kapatılması (Uluslararası taşımacılık serbest)

13 Haziran 2020 – İlk dalganın sona ermesiyle OHAL'in kaldırılması

1 Ekim 2020 – İkinci dalga kapsamında tekrar OHAL ilanı

30 Ekim – 1 Kasım 2020 – Ülke çapında C-19 antijen testi uygulaması

21-22 Kasım 2020 – Pozitif vaka sayısının %1'i geçtiği şehirlerde testlerin tekrarlanması (Mutasyon: 14 Kasım)

19 Aralık 2020 – Daha sıkı tedbirler, temel ihtiyaçlar ve acil durumlar dışında sokağa çıkma yasağı

26 Aralık 2020 - Aşılamanın (BioNtech/Pfizeri Moderna ve Astra Zeneca) başlaması

18-26 Ocak 2021 – Ulusal tarama kapsamında C-19 antijen testi uygulamasına devam edilmesi

27 Ocak 2021 – Sokağa çıkma yasağına istisnalardan sadece elinde geçerli negatif test sonucu bulunan kişilerin faydalanması, evden çalışma sistemi

8 Şubat 2021 – Covid-Otomat salgın risk değerlendirme sistemine geçilmesi

17 Şubat 2021 – Sınırlardaki uygulamaların sıkılaştırılması

- Slovakya'ya girişte kayıt zorunluluğu: <http://korona.gov.sk/en/ehranica>
- Karantina uygulamalarından muafiyetler: kargo trafiği, komşu ülkelerde bulunan havalimanlarına gidiş için refakat, düzenli olarak sınır ötesi seyahat yapanlar vb.
- 7 günde 1 düzenli test yaptırılması zorunluluğu

Güncel bilgilendirme Büyükelçiliğimiz Facebook Sayfası: <https://www.facebook.com/tcbratislavabuyukelciligi/>

Covid-19 Kapsamındaki Destek Paketleri

First Aid, First Aid + ve First Aid ++

TEDBİRLER	First Aid (31.03.2020)	First Aid + (15.10.2020)	First Aid ++ (Planlanan)
TEDBİR 1 (Kapanan İşletme)	1.100 € (Brüt maaş %80)	1.100 € (İşverene maliyeti %80)	1.100 € (İşverene maliyeti %100)
TEDBİR 2 (SZČO) TEDBİR 3A (kurzarbeit)	880 € (Brüt maaşın %80'ine kadar)	1100 € (İşverene maliyeti %80)	1100 € (İşverene maliyeti %100)
TEDBİR 3B	Satışlardaki düşüş ≥ %20 - 180 € ≥ %40 - 300 € ≥ %60 - 420 € ≥ %80 ve üzeri - 540 €	Satışlardaki düşüş ≥ %20 - 270 € ≥ %40 - 450 € ≥ %60 - 630 € ≥ %80 ve üzeri - 810 €	Satışlardaki düşüş %20-30 - 330 € %30-40 %40-50 %50-60 %60-70 %70-80 ≥ %80 ve üzeri - 870 €
TEDBİR 4A + 4B	210 €	315 €	360 €
Başka geliri olmayan girişimciler			
%85 gelir düşüşü	540 €	810 €	870 €
Gelir düşüş oranı belirsiz	210 €	315 €	360 €

Kültür ve turizm desteği

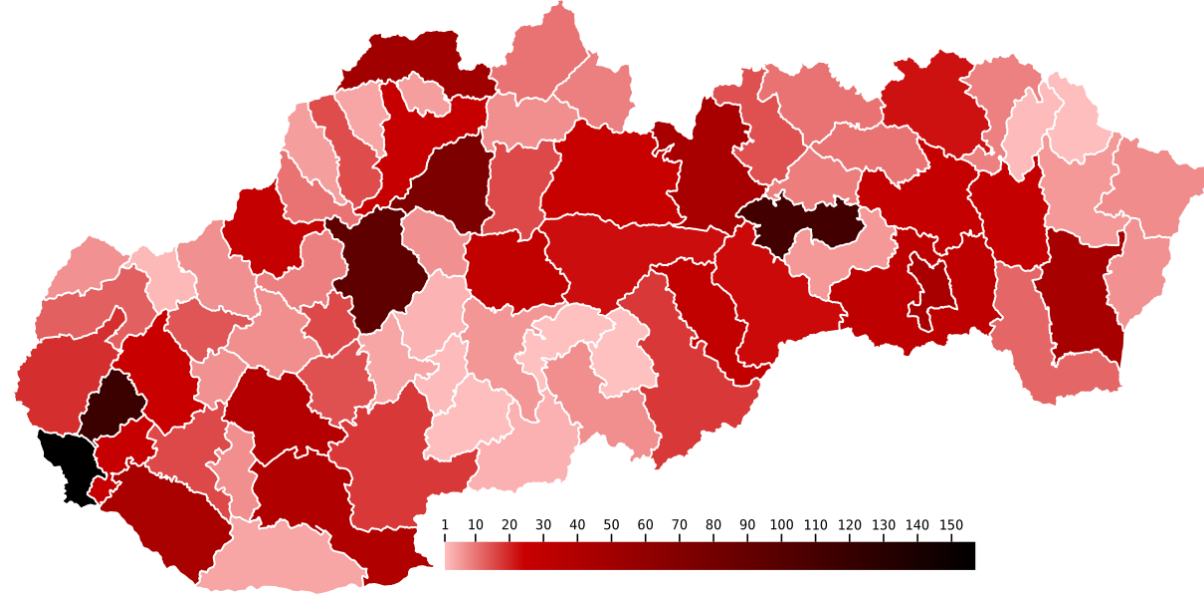
- 100 milyon avroluk destek paketi
- Restaurant, cafe, otel, havuz, park, turistik alanlar satışlarda %40'tan fazla düşüş, destek miktarı %4 - %10
- Kira ödemelerinin desteklenmesi
- KOBİ'lere ve SZČO 200 milyon avroluk destek paketi (Mart sonuna kadar başvuru)

Diğer

- Kredi geri ödemelerinin ertelenmesi (en fazla 9 ay süreyle), olumsuz sicil verilmesini engelleyen kural Mart sonu
- C-19 tarama testleri için çalışan başına belediyelere 5 avro, işletmelere 3,5 avro destek
- Havalimanı operatörlerinin hasarlarını telafi etmek için 29,8 milyon avroluk destek paketi

Covid-19 Sonrası Slovakya'ya Sektörler Bazında İhracat Potansiyeli Analizi

- Tarım ürünleri (yaş/kuru meyve ve sebze, mercimek, sebze karışımları, vs.)
- İşlenmiş ve paketlenmiş gıda ürünleri (ekmekçi mayası, vb.)
- Temizlik ve hijyen ürünleri (tuvalet ve temizlik kağıdı, sabun, yıkama ve temizleme müstahzarları, vb.)
- Tarım makinaları (Hasar ve harman, çim biçme, ormancılıkta kullanılan, vb.)
- İlaç, tıbbi cihaz ve koruyucu sağlık ekipmanları

Ürün detayında listeye <https://covid19.ticaret.gov.tr/ihracat/duyuru/yurtdisi-pazarlarda-ithal-talebi-artabilecek-urunlere-iliskin-musavirliklerimizde> (Slovakya) linkinden ulaşılması mümkündür.

Slovakya Pazarına Giriş ve İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

- Komşu Çekya, Polonya ve Macaristan (V4) ile birlikte tek pazar olarak değerlendirilmesi ve ortak tedarikçilere ulaşılması; Örn. hazır giyim ve aksesuarları, tekstil elyafı ve mamulleri, elektrikli makinalar, sanayi makinaları, kauçuk ve mamulleri, yaş/kuru meyve ve bazı sebzeler ve metal ürünlerden mamullerde
- Dağıtım merkezi ya da üretime yönelik şirket kurulması
- Yeni teknolojilerin ve AR-GE çalışmalarının takip edilmesi: Örn. otomotiv sektörü.
- İhraç ürünlerinin daha fazla tanıtımı: Sektörel heyetler, fuarlara katılım, yerel temsilci kullanımı, bayilik anlaşmaları, mağaza açılması, vb.: Örn. Hazır giyim, mobilya, tarım makineleri,
- Yerli firmalarla ortak girişimler: Örn. İnşaat sektöründe yerli firmalarla 'joint-venture' ya da alt üstlenici olarak girişimler, renovasyon projeleri, vb.
- Slovakça iletişim (yerel dilde iletişim/yatırımlarda yerel personel istihdamı)
- Fuarlara katılım ve katılımda sürekliliğin sağlanması
- İhracata yönelik sağlanan devlet yardımlarından etkin yararlanma (<https://kolaydestek.gov.tr/>)

Ülkede Dikkat Edilmesi Gereken Önemli Sorunlar

- AB ve komşu ülkelere odaklı dış ticaret, yabancı zincir mağazaların pazara hakimiyeti ve aynı tedarikçilerin kullanılması,
- Firmalarımızca Slovakya'nın nispeten küçük pazar olarak görülmesi, iç talebin sınırlı olması
- Yabancı otomotiv şirketlerine dayalı ekonomi, dış ekonomilere duyarlı üretim ve ithalat (ABD vergileri, Almanya ekonomisi, Brexit, yeni trend elektrikli araçlar)
- Elektrik-elektronik, makine sektörlerinde yabancı yatırımlar (ağırlıklı AB ülkelerinden), güçlü rekabet ortamı,
- İhalelerde ağırlıklı AB ülkeleri, yabancı dil sıkıntısı, yüksek vergiler, yüksek enerji maliyetleri, yetersiz işgücü

Müşavirliğimiz Faaliyetleri

- Slovakya'ya ihracat yada yatırım yapmak isteyen Türk iş insanlarını Slovakya'da şirket kuruluşu, potansiyel ithalatçı firma bilgileri, ticaret ve yatırım imkanları, vb. konularda e-mail/telefon ile, Müşavire Danışın uygulaması aracılığıyla yada yüz yüze bilgilendirme
- Türk iş dünyasının hazırlanan genel, dönemsel, sektörel, vb. raporlar ile bilgilendirilmesi
- Slovakya'da ülkemiz tarafından ihracatın artırılması amacıyla sağlanan devlet yardımlarına başvuran firmaların yerinde incelenmesi ve gerekli evrakların kontrolü ile onay süreci
- Slovakya'daki ilgili kamu kurumları nezdinde gerekli girişimlerin yapılması ve koordinasyonun sağlanması
- Yerel odalar, dernekler ve ajanslar ile işbirliği yapılması
- Slovakya'ya düzenlenen Ticaret Heyeti Programları'nın organizasyonuna destek verilmesi
- Slovakya'ya düzenlenen Resmi Heyet Programları'nın organizasyonu
- Slovakya'daki önemli projelerin, ihalelerin, vb. takibi ve Türk iş dünyasına duyurulması
- Slovakya'da gerçekleştirilen ilgili fuar ve organizasyonların takibi ve katılan Türk firmalarının ziyaret edilmesi

Takip Edilmesinde Fayda Görülen Web Siteleri

Slovakya Sanayi ve Ticaret Odası (SOPK)
(Web adresi: <http://web.sopk.sk/>, E-posta: sopkurad@sopk.sk)

Slovakya Yatırım ve Kalkınma Ajansı (SARIO)
(Web adresi: <https://sario.sk/en> , E-posta: sario@sario.sk, invest@sario.sk, trade@sario.sk)

Klub 500: Bünyesinde 500'den fazla kişi istihdam eden firmaları bünyesinde barındıran bir sivil toplum kuruluşu Web adresi: <http://www.klub500.sk/> E-posta: office@klub500.sk

Slovakya Kamu İhale Ofisi: <https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-zakaziek-4dd.html>

Slovakya Devlet Malzeme Ofisi: <https://www.reserves.gov.sk/index.php/en/introduction/>

AB Elektronik İhale Sistemi (TED): <https://ted.europa.eu/TED/search/searchResult.do>

Slovakya'da düzenlenen fuar ve sergiler:
Incheba in Bratislava www.incheba.sk/en
Agrokomplex in Nitra www.agrokomplex.sk/en
Expo Centrum in Trenčín www.expocenter.sk/default.aspx

Ticaret Sicili Sorgulama:
Slovakya Adalet Bakanlığı İş Kayıtları Sistemi: http://www.orsr.sk/search_subjekt.asp?lan=en
Slovakya Ticaret Sicili: <https://www.zrsr.sk/default.aspx?LANG=en>

Firma Bilgileri: <https://www.edb.sk/en/>, <https://finstat.sk/>

Slovakya'daki güncel ekonomik gelişmeler: <https://ticaret.gov.tr/blog/ulkelerden-ticari-haberler/slovakya>

Slovakya'da iş yaparken dikkat edilmesi gereken hususlar, pazar bilgileri, raporlar <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/slovakya/genel-bilgiler>

Dış ticaret İstatistikleri: www.trademap.org (Ücretsiz üyelik)

Slovakya'nın ithalatında uyguladığı gümrük vergileri, düzenleme ve önlemler https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

- Gümrük vergileri: <https://www.macmap.org/en/query/customs-duties?reporter=703&year=2020&partner=792>
- Önlemler: <https://www.macmap.org/en/query/trade-remedies?reporter=703&year=2020&partner=792>
- Yasal düzenlemeler: <https://www.macmap.org/en/query/regulatory-requirement?reporter=703&partner=792>

Uluslararası Taşımacılar Derneği ČESMAD: <https://www.cesmad.sk/historia-zdruzenia>

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TEŞEKKÜR EDERİZ

Sorularınız için:

bratislava@ticaret.gov.tr

<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr>

BRATISLAVA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

25.02.2021